

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial Library
Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК VI.

Ч. 74.

ЧЕТВЕР, 10. ЛИПНЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, JULY 10th, 1924.

No. 74.

VOL. VI.

Союз Рад. Соц. Республік, Японія і Китай творять спільний фронт проти Злучених Держав

ВСІ ТРИ КРАЇ Є ЗА ОСВОБОДЖЕННЯМ КИТАЮ ЗПІД ВПЛИВУ АМЕРИКИ ТА АНГЛІЇ.

МІЖ РАДЯНСЬКИМ СОЮЗОМ А ЯПОНІЄЮ ВЕДЕТЬСЯ СОПЕРНИЦТВО ЗА ВПЛИВ В КИТАЮ.

Бачучи неминує боротьбу зі Злуч. Державами, Японія хоче заповнити собі нейтральність С.Р.С.Р.

МОСКВА, 9. липня. — Союз Рад. Соц. Республік, Японія і Китай грають на Далекім Сході дипломатичну гру зі всіма тонкостями східної дипломатії. Всі три держави мають одну спільну і багато суперечливих цілей.

Вони є об'єднані, щоби вести в життя кляч Радянського Союзу: Азія для Азіятів, щоби не допустити до опанування азійського континенту Англією або Америкою і щоби освободити Китай від економічного і політичного вислугування Європою та Америкою.

Але позитив Рад. Союз і Японія є суперниками за вплив в Китаю та за доступ до китайських ринків і над японським правительством вирине тис Комуністичного Інтернаціоналу та пролетарської революції.

Найбільше видючі радянські державні мужі є ті гадки, що недавнє бажання Японії прийти до порозуміння з Радянським Союзом треба приписати двом факторам.

Першим є значний зріст радянського сентименту в японських масах. Другим — не менше помітний зріст антиамериканського сентименту в Японії, який є так щирий і поширений, що викликає загальний рух ворожнечі супроти незайських чужинців в Японії і Китаю.

Надзвичайно щире прийняття, яке оказало минулого року населення Токіо прибувшому там радянському послові А.

Июффе, було головною причиною, чому теперішній ліберальний прем'єр Японії, Като, ризикнув навязати приятельські зносини з Радянським Союзом, хоч би навіть за ціну евакуації північного Сахаліну проти бажань військової партії.

Кажуть, що Като має за собою населення і в Москві надіються, що він зможе поклати військову і консервативну опозицію заступленням до антиамериканського сентименту, який є дуже гарячий серед тих двох елементів.

Так як справи стоять сьогодні, Японці згодилися дефінітивно евакуувати північний Сахалін, однак домагаються в заміну повного монополію на концесійні права в тім краю.

На це Росіяне не хочуть пристати, однак тут уважають, що як лише Японія згодиться в принципі на евакуацію, то буде лише питанням часу, коли оба краї прийдуть до порозуміння.

Японія приходить тепер до переконання, що боротьба зі Злученими Державами, хоч є неправдоподібною в близькій будучині, то всетаки, є неминує.

Тому вона, скорше чи пізніше, мусить заключити договір з Радянським Союзом на умовах корисних для неї, щоби лише забезпечити собі його нейтральність.

Тепер Радянський Союз може підждати, хоч він вже дав Японії до зрозуміння, що не буде чекати за довго.

В БРАЗИЛІЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІ САО ПАУЛЬО ВИБУХЛО ВІЙСЬКОВЕ ПОВСТАННЯ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, 8. липня. — Правительственный орган "Jornal Do Commercio" доносить, що військове повстання, яке вибухло з кінцем минулого тижня в бразилійській провінції Сао Паульо, зістало здавлене.

Виданий тут урядовий комунікат каже, що "федеральні війська вирушили на сцену вибуху і ужиють енергічних кроків для привернення порядку". Кажуть, що причиною пов-

стання є те, що військо стейту Сао Паульо не годилося з наміром стейтвого правительства відновити контракт з французькою військовою місією, яка від кількох літ уділяла армії інструкції.

Сао Паульо є найбагатшим і найсильнішим стейтом в бразилійським союзі і удержує свою власну стейтову армію та поліцію. Столиця стейту Сао Паульо є модерним містом і має 760,000 мешканців.

МОРОККАНСЬКІ ПОВСТАНЦІ ВИНИЩИЛИ ПОЛОВИНУ ЕСПАНСЬКОГО ГАРНИЗОНУ.

МАДРИД, Еспанія, 8. липня. — Виданий урядовий комунікат каже, що морокканські повстанці вибили або ранили половину еспанського гарнізону в Кобадарс (в Морокко). Облога гарнізону тривала через сім днів і її заперестано аж тоді, коли прибули свіжі війська.

Комунікат каже, що околиця звільненого форту була

вкрита тілами повстанців. Ген. Прімо де Рівера, військовий диктатор Еспанії, заявив, що виіздить до Морокко.

З Лондону доносять, що Великій Британії загрожує страйк робітників в будівельній індустрії. Страйком будуть обнятих 700,000 робітників.

Консервативний сенат повалив п'ять законопроектів в справі будови бічних сіенарських ліній

ОТТАВА, 8. липня. — Минулого тижня канадський сенат, який складається в більшості з консервативів, повалив п'ять законопроектів в справі будови бічних канадських національних залізниць.

Чотири залізні дороги мали бути побудовані в Саскачевані, а одна в Новій Шкотії. З них дві в Саскачевані були колючими.

Відкинені сенатом чотири залізничні лінії в Саскачевані є наступні:

3 Тортлфорд до Гефорда, довжина 102 милі, кошт будови \$2,313,000.

3 Лойдмінстер (на північний захід), довжина 45 милі, кошт будови \$1,170,000.

3 Редвил до Річі, довжина 115 милі, кошт будови — \$3,706,000.

3 Ніпавін (на північний захід), довжина 17 милі, кошт будови \$360,000.

Крок консервативного сенату пояснюють в той спосіб, що він хоче дати нагоду сніарській компанії побудувати в тих округах залізничні і тягнущі зиски з населення за перевіз продуктів.

Рішення сенату викликало велике обурення в цілій західній Канаді. Прогресивні послі кажуть, що сенатори переступили своїм рішенням всякі границі.

Саскачеванське провінційне правительство вислало вчера до прем'єра Кінга телеграму, в якій домагається негайної зміни конституції в такий спосіб, щоби сенат не мав на будуче такої власті, яку він оказав при поваленні законопроектів в справі будови залізниць.

У вівторок 8. липня в цілій Манітобі падав дощ, так дуже потрібний засівам. Як би ще довше потревала була посуха, то була би нанесла засівам величезні шкоди.

Дощ падав також в Саскачевані і Альберті і дуже поміг засівам в тих двох провінціях. В північній часті Альберті обильний дощ падав також в минулу суботу.

З залізничних ліній в Злучених Державах було надвижки на суму \$2,413,658, а з канадських ліній на суму \$1,397,477.

За перші чотири місяці минулого року надвижка на канадських національних лініях в Злучених Державах вносила \$2,714,431, а дефіцит на канадських лініях вносив \$4,163,659.

Дощ в МАНІТОБІ І ЗАХІДНІЙ КАНАДІ.

У вівторок 8. липня в цілій Манітобі падав дощ, так дуже потрібний засівам. Як би ще довше потревала була посуха, то була би нанесла засівам величезні шкоди.

Дощ падав також в Саскачевані і Альберті і дуже поміг засівам в тих двох провінціях. В північній часті Альберті обильний дощ падав також в минулу суботу.

З залізничних ліній в Злучених Державах було надвижки на суму \$2,413,658, а з канадських ліній на суму \$1,397,477.

За перші чотири місяці минулого року надвижка на канадських національних лініях в Злучених Державах вносила \$2,714,431, а дефіцит на канадських лініях вносив \$4,163,659.

Договір увійшов в силу автоматично, так як правительство не зробило в парламенті ніяких заходів, щоби його на дальше суспендувати. Минулий четвер був останнім днем, в якій можна було підприняти кроки, щоби не допустити до привернення договору.

Договір цей був заключений з сніарською компанією в 1897 р. В нім були застережені спеціальні оплати за перевіз збіжжя і збіжжєвих продуктів, що йдуть з прерій на схід, та за перевіз інших артикулів, включаючи різніччі знаряди, яблука, дріт на плати, оліву і т. п., що йдуть зі сходу на захід.

В 1918 р. цей договір суспендовано, щоби дати залізницям більше приходів. Два роки тому назад його введено знова в життя, але лише відносно тих артикулів, що йдуть з заходу на схід. До тих же товарів, що йдуть зі сходу

У ЛЬВОВІ РОБЛЕНО СПРОБУ ВИСАДИТИ АРСЕНАЛ.

ВАРШАВА, 9. липня. — У Львові роблено спробу висадити тамошній арсенал. Під арсенал підложено бомбу, яку заувважив працюючий там чоловік і на час її спрятав. Той сам чоловік зловив також робітника, що підложив бомбу, і передав його в руки поліції.

Власті кажуть, що арештований робітник прибув недавно до Львова з Росії і має звязки з кількома большевицькими агентами.

ТОРГОВЛЯ МІЖ КАНАДОЮ І ФІНЛЯНДІЄЮ.

ОТТАВА, 8. липня. — За рік, що скінчився 31. марта, експорт з Фінляндії до Канади обчислювано на суму \$6,090. За той сам час Канада експортувала до Фінляндії товарів на суму \$1,754,275.

Протигом останніх трох місяців до західної Канади прибуло через Вінніпег 26,276 імігрантів. З цього числа 2,420 були самотні жінки, переважно для домашньої служби.

БРИТИЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПРОТИ ТУНЕЛЮ.

ЛОНДОН, 8. липня. — Прем'єр МекДоналд оповістив вчера в парламенті, що британське правительство заявилося проти будування тунелю під канал Ля Манш (між Англією і Францією).

ВАШІНГТОН, 8. липня. — Американський міністер до Румунії, Пітер Августус Джей, дістав приказ повернути до Злучених Держав і злати перед державним департаментом звіт про новий румунський нафтовий закон.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 9. липня. — Перед своїм замкненням національна конвенція Соціалістичної Партії ухвалила ряд резолюцій, в яких п'ятує по іменню Ку Клукс Клен, заявляється за вступленням Злучених Держав до Ліги Націй, осуджує італійських фашистів і атакує монополії.

Резолюція, називаюча по імені і п'ятує Ку Клукс Клен, перешла величезною більшістю голосів.

Делегати заявили за пропонувану поправкою до конституції, яка мала би ограничити дітучу працю, та домагалися допомоги для фермерів, Евген В. Дебс, старий соціалістичний провідник, зістав іменованій почитним президентом езекутивного комітету партії, який буде кооперувати з провідниками президентської кампанії сенатора Роберта М. Ла Фолета.

Іншими членами національного езекутивного комітету партії є: Морріс Гілкіт з Нью-Йорку, Віктор Л. Бергер з Вісконзину, Джозеф В. Шарпс з Огайо, Джан В. Каліне з Іллінойс, Лео М. Гаркіне з Нью-Джерсі, Джеймс Мауер з Пенсильванії і Джордж Е. Ревер з Мессечусетс.

СОЦІАЛІСТИЧНА КОНВЕНЦІЯ РІШИЛА ПІДДЕРЖУВАТИ КАНДИДАТУРУ ЛА ФОЛЕТА.

Незначна меншість делегатів була за поставленням особіного соціалістичного кандидата на президента.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 8. липня. — Соціалістична Партія злучила свої сили з прогресістами в кампанії за вибором сенатора Роберта М. Ла Фолета президентом на незалежний список.

Таке рішення запало на національній конвенції Соціалістичної Партії, що тепер тут відбувається. Незначна меншість делегатів була за поставленням особіного соціалістичного кандидата.

Конвенція переголосувала великою більшістю:

1) Піддержувати кандидатуру Ла Фолета на президента.

2) Потвердити кандидата на віцепрезидента, якого поставив конференція для прогресивної політичної акції.

3) Кооперувати з конференцією для прогресивної політичної акції у всіх виборах, себто федеральних, стейтвих і локальних.

Конвенція ухвалила також резолюцію, в якій заявляє, що Соціалістична Партія тісно придержується кардинальних принципів соціалізму.

СТРАЙК ТРАМВАЄВИХ РОБІТНИКІВ В ЯПОНІ.

КОБЕ, 8. липня. — В місті Осака вийшли на страйк трамваєві робітники і рух трамваїв зістав спараліжований. Власті не можуть вияснити положення, так як страйкері не виставили ніяких домагань(?).

Студенти зголошуются за страйколомів. Страйкері держаться добре.

Вислід англо-радянської конференції буде предложений парламентові.

Контрпретенсії радянського правительства до Великої Британії вносять більше як мільярд доларів.

ЛОНДОН, 9. липня. — Артур Понсонбі, підсекретар для заграничних справ, заявив в парламенті, що перед закінченням літньої сесії предложить парламентові вислід англо-радянської конференції.

Робляться старання, щоби привести конференцію до успішного кінця. Старі договори з Росією переглянено та позмінювано і вневдовзі вони будуть готові до підпису.

Прем'єр МекДоналд заявив, що правительство не застановалялося над справою скасування титудів у Великій Британії.

ЛОНДОН, 8. липня. — Хоч британські претенсії до Радянського Союзу доходять до колосальної суми \$1,720,000,000, то проте радянські делегати на англо-радянську конференцію майже заставили вчера переговори, коли зажадали, щоби британське правительство звернуло їм \$1,290,000,000, на які складаються різні контрпретенсії С.Р.С.Р. до Англії.

АМЕРИКАНСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ПРОТИ КУ КЛУКС КЛЕН І ІТАЛІЙСЬКИХ ФАШИСТІВ.

Национальна конвенція Соціалістичної Партії іменовала Дебса почитним головою партійної езекутиви.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 9. липня. — Перед своїм замкненням національна конвенція Соціалістичної Партії ухвалила ряд резолюцій, в яких п'ятує по іменню Ку Клукс Клен, заявляється за вступленням Злучених Держав до Ліги Націй, осуджує італійських фашистів і атакує монополії.

Резолюція, називаюча по імені і п'ятує Ку Клукс Клен, перешла величезною більшістю голосів.

Делегати заявили за пропонувану поправкою до конституції, яка мала би ограничити дітучу працю, та домагалися допомоги для фермерів, Евген В. Дебс, старий соціалістичний провідник, зістав іменованій почитним президентом езекутивного комітету партії, який буде кооперувати з провідниками президентської кампанії сенатора Роберта М. Ла Фолета.

Іншими членами національного езекутивного комітету партії є: Морріс Гілкіт з Нью-Йорку, Віктор Л. Бергер з Вісконзину, Джозеф В. Шарпс з Огайо, Джан В. Каліне з Іллінойс, Лео М. Гаркіне з Нью-Джерсі, Джеймс Мауер з Пенсильванії і Джордж Е. Ревер з Мессечусетс.

СОЦІАЛІСТИЧНА КОНВЕНЦІЯ РІШИЛА ПІДДЕРЖУВАТИ КАНДИДАТУРУ ЛА ФОЛЕТА.

Незначна меншість делегатів була за поставленням особіного соціалістичного кандидата на президента.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 8. липня. — Соціалістична Партія злучила свої сили з прогресістами в кампанії за вибором сенатора Роберта М. Ла Фолета президентом на незалежний список.

Таке рішення запало на національній конвенції Соціалістичної Партії, що тепер тут відбувається. Незначна меншість делегатів була за поставленням особіного соціалістичного кандидата.

Конвенція переголосувала великою більшістю:

1) Піддержувати кандидатуру Ла Фолета на президента.

2) Потвердити кандидата на віцепрезидента, якого поставив конференція для прогресивної політичної акції.

3) Кооперувати з конференцією для прогресивної політичної акції у всіх виборах, себто федеральних, стейтвих і локальних.

Конвенція ухвалила також резолюцію, в якій заявляє, що Соціалістична Партія тісно придержується кардинальних принципів соціалізму.

СТРАЙК ТРАМВАЄВИХ РОБІТНИКІВ В ЯПОНІ.

КОБЕ, 8. липня. — В місті Осака вийшли на страйк трамваєві робітники і рух трамваїв зістав спараліжований. Власті не можуть вияснити положення, так як страйкері не виставили ніяких домагань(?).

Студенти зголошуются за страйколомів. Страйкері держаться добре.

В МЕКСІКО ЗАМОРДОВАНО АНГЛІЙЦА.

МІСТО МЕКСІКО, 8. липня. — Донесення з Тампіко подають, що у Вера Круз замордовано Англіяца на імя Верекер, який працював там в одній нафтовій компанії.

Донесення кажуть, що Англіяци убили провідник бандитів після того, як він відмовився дати йому гроші.